

Trung Tâm Viát Nam của đại học Texas Tech tổ chức cuộc hội thảo o lßn...

về những khía cạnh liên quan đến cuộc tổng công kích Tết Mậu Thân 1968, biến cố đem lại đau thương tang tóc cho hàng vạn gia đình ở cả hai miền Nam - Bắc.

Diễn giả Merle Pribbenow. Photo: RFA/ Viát Long.

Vì sao Hà Nội lại pha trộn tung ra trận tổng công kích Mậu Thân? Ai trong bộ chính trị đã ra lệnh cho cuộc tổng công kích Tết Mậu Thân và pha trộn kế hoạch đó? Ông Hồ Chí Minh can thiệp ra sao? Các nhân vật khác có lập trường thế nào? Các tổ chức và chỉ huy chiến trường Huế của cuộc tổng công kích đã điều động và thực hiện kế hoạch ra sao?

Đó là những đề tài đáng chú ý trong những cuộc thảo luận trong ngày thứ nhì của cuộc hội thảo. Viát-Long tiếp tục trình tiếp cùng quý vị trong bài sau đây, ý kiến của nhà nghiên cứu độc lập Merle Pribbenow, nguyên là chuyên viên ngôn ngữ của cơ quan tình báo Trung ương Mỹ CIA, làm việc tại Sài Gòn trước đây.

Hồ Chí Minh và Võ Nguyên Giáp phản đối

Nhiều người trong giới nghiên cứu của Hoa Kỳ cho rằng quan niệm về kế hoạch tổng công kích Mậu Thân là của tướng Võ Nguyên Giáp, tổng tư lệnh các lực lượng vũ trang miền Bắc Việt Nam. Có người lại cho đó là của tướng Nguyễn Chí Thanh, tư lệnh quân sự các lực lượng Cộng sản chiến đấu ở miền Nam.

Tuy nhiên chúng tôi còn phải chờ nhiều năm nữa mới xác minh được thật, nhưng gần đây những nguồn thông tin từ Hà Nội cho thấy cả hai vị tướng kia đều không phải là tác giả kế

hoạch tổng công kích tổng nội chiến Mậu thân 1968.

Đó là lời của nhà nghiên cứu Merle Pribbenow trong bài thuyết trình về biến cố Tết Mậu thân. Cựu chuyên viên ngôn ngữ của các tình báo trung ương CIA cho biết tiếp, thực ra hai ông Hồ Chí Minh và Võ Nguyên Giáp là hai người bày tỏ quan điểm chống lại kế hoạch đó qua những cuộc bàn cãi sôi nổi trong bộ chính trị đảng Cộng sản Việt Nam.

Phân trình bày của sử gia Villard tiếp tục như sau:

Quan niệm về mô hình cuộc tổng công kích tổng nội chiến thực ra đã bắt nguồn từ những năm giữa thập niên 1960. Và kế hoạch đó sau cùng đã là sản phẩm chung của tướng Văn Tiến Dũng, thuộc cấp cao cấp nhất của tướng Giáp, và tổng bí thư Lê Duẩn, đối thủ lâu năm của vị tướng được ca ngợi quân dân miền Bắc những mô hình và thực tiễn gọi là anh Văn.

Tháng 12 năm 1963, Trung ương đảng Cộng sản Việt Nam chấp thuận một nghị quyết, nguyên văn có đoạn là “mô hình cuộc tổng công kích, tổng nội chiến là tối cần thiết để đánh đến chiến thắng hoàn toàn tại miền Nam”

Tuy nhiên nghị quyết này khẳng định rằng tổng công kích tổng nội chiến chỉ có thể được thực hiện sau khi quân đội miền Nam đã tan rã, để lực lượng đi ch không còn sức đàn áp cuộc nội chiến của nhân dân, là trung tâm của cuộc tổng công kích, tổng nội chiến.

Tháng 9 năm 1964, bộ chính trị quyết tâm đánh đến chiến thắng toàn diện, điều động vào miền Nam mô hình đánh viện chiến đấu tiên, với nhiệm vụ chuẩn bị tổng công kích sau khi quân đội miền Nam bị đánh bại.

Kế hoạch của Lê Duẩn và Văn Tiến Dũng

Mô hình kế hoạch quân sự gọi là kế hoạch X được soạn thảo, nhằm tấn công Sài Gòn từ

năm hàng, sự duy trì các đơn vị đã có công làm mũi tiến công tiên đạo, sách động dân chúng nôï dậy lật đổ chính quyền Sài Gòn. Kế hoạch này y hệt kế hoạch đánh của sự duy trì trong chiến cuộc Mậu thân 1968.

Bí thư thứ nhất Lê Duẩn là đồng tác giả và người chủ động nhất trong kế hoạch này, sau đó phân công kế hoạch lại về các đồng chí Mỹ và Việt Nam Cộng Hòa vào mùa hè 1965 đã đánh tiêu tan mọi hy vọng về tổng công kích tổng nôï dậy vào năm đó.

Tổng Võ Nguyên Giáp không giữ vai trò chủ chốt trong cuộc chiến miền Nam như ông từng giữ trong chiến tranh chống Pháp. Tuy mang chức vụ tổng chỉ huy các lực lượng vũ trang và Bộ trưởng quốc phòng, nhưng ông chỉ là một trong 5 ủy viên của quân ủy Trung ương, là cố chế chỉ đạo chiến tranh miền Nam.

Chính trị bộ tổng tranh luận gay gắt về chiến lược chiến thuật cho chiến tranh này, và tổng Giáp từng về phía thua cuộc. Không rõ chi tiết những cuộc tranh cãi, nhưng tin cho hay một bên là bí thư Lê Duẩn cùng những ủy viên người miền Nam, bên kia là tổng Giáp và những người còn lại trong bộ chính trị.

Hai nhân vật này đã xung khắc từ lâu. Những sự kiện đáng biết chắc là năm 1956 tổng Giáp được toàn Đảng coi là ứng viên sáng giá nhất cho chức vụ bí thư thứ nhất, thay thế Trường Chinh. Nhưng cuối năm 1957 Lê Duẩn qua mắt ông Giáp, được bầu cho làm quyền Tổng bí thư. Hai người cũng mâu thuẫn về vấn đề tái khởi phát chiến tranh miền Nam.

Cuộc tranh cãi kéo dài tới hai năm, cuối cùng khi ra đời nghị quyết 15. Ông Giáp có nhiều mưu lược so với nhà ông nghị quyết, nhưng có tin cho là ông không đề xuất cho tổng bí thư Lê Duẩn trong nhiều tháng trời. Sau này khi nhận được, ông Duẩn đã sửa chữa nhiều điểm trước khi đưa ra Trung ương Đảng để chu đáo phê.

Mùa hè 1966, lực lượng Bắc Việt rơi vào chiến lược phòng vệ khi quân Mỹ đổ vào ngày càng đông. Giới lãnh đạo quân sự miền Bắc luôn luôn quan niệm rằng phân tích tiến công liên tục để giành thế chủ động chiến tranh.

Tác Giả: Việt Long, phóng viên đài RFA

Chúa Nhật, 08 Tháng 11 Năm 2009 14:29

Tháng 6 năm 1966, bộ tổng tham mưu u Hà Nội soạn thảo mô-t kế hoạch cho chiến dịch Đông xuân 66-67, dự kiến đánh chiếm quyết định trong năm 1967. Chiến dịch nhằm tấn công mô-t số tiến thành, đánh tan quân đội Việt Nam và gây tổn thất nặng nề cho lực lượng Mỹ.

Tổng Võ nguyên Giáp và tổng Nguyễn Chí Thanh ủng hộ kế hoạch này, nhưng ca ngợi rằng phải giành thắng lợi trong những trận chiến sắp tới khi lực lượng Mỹ chưa tổng Westmoreland tung ra hành quân lòng và diệt.

RFA graphic.

Những cuộc tấn công vào thành thị phải thực hiện quy mô nhỏ, và chỉ tiến tới giai đoạn tổng nổi dậy những địa phương cho nên vào khi lực lượng Cộng sản chiếm hoàn toàn ưu thế quân sự.

Thống lĩnh với Mỹ

Nhưng cũng cùng tháng đó bộ chính trị quyết định mở cuộc thống lĩnh với Hoa Kỳ.

Quyết định được chính thức hoá vào tháng giêng 1967 khi Trung ương Đảng chuẩn thuân nghị quyết 13, kêu gọi bàn thảo chiến lược thống lĩnh với Mỹ. Bộ trưởng ngoại giao Nguyễn Duy Trinh thuyết trình với Trung ương Đảng về nghị quyết 13, nói rằng cuộc chiến đi vào bế tắc.

Người Mỹ phải cho nên giữa hai giai pháp, mô-t là phải leo thang chiến sự trong mô-t cuộc

chiến lâu dài, hai là phaßi đaßt môßt chiến thắng nhanh chóng taßm thßi làm lßi khí thßng thuyết dàn xếp và đòi hoßi nhßng điều kißên có lßi hßn cho phía Mỹ, trßớc khi diễn ra cußc tuyên cß Tôßng thống Mỹ vào năm 1968.

Ngoßi ai trßớc ng Viãt Nam cho rằng phía Mỹ đang gắßp sß chống đối chiến tranh tß trong nßớc, Tôßng thống Johnson phaßi choßn phßng cách khác đß giß ghß Tôßng thống. Điều này là cß hßi tốt cho phía Côßng saßn Viãt Nam. Côßng saßn sẽ đß nghiß thßng thuyết nhßng vẫn tiếp tußc tấn công trên chiến trßng đß giành ßu thế trong lúc Tôßng thống Johnson ß thể yếu vì phaßi đaßt giaßi pháp trßớc bầu cß.

Tuy nhiên ông Trinh nhấn maßnh rằng trßớc khi khßi sß thßng thuyết, lßc lßng Côßng saßn phaßi giành cho đßng cß môßt chiến thắng đáng kß về quân sß đß làm lßi khí cho các nhà thßng thuyết.

Nghiß quyết 13 côß vũ toàn quân tung hết nß lßc giành môßt chiến thắng quyết đßnh, là gây tôßn thất nßng cho lßc lßng Mỹ và đßp tan quân đßi Viãt Nam Côßng Hoà. Mục đích là taßo đßng nhßng điều kißên cần thiết cho môßt cußc tôßng công kích tôßng nôßi dßy, lâßt đß chính quyền Viãt Nam Côßng hoà. Sau đó môßt chính phủ liên hißp sẽ cho ngßi Mỹ rút quân khoßi Viãt Nam mà không mất thß đißn.

Nghiß quyết nhấn maßnh rằng cußc tôßng công kích tôßng nôßi dßy lâßt đß chính quyền là giai đoßa n cuối cùng cußa kế hoßch, sau khi lßc lßng vũ trang cußa Viãt Nam Côßng Hoà đã bị đánh tan. Rß ràng là quân miền Bắc bị cßm tôßng công kích vào thành phố trßớc khi đánh tan quân đßi miền Nam.

Chiến dißch Đông xuân 66-67 phaßi đßng cß tung ra ngay trßớc khi quân đßi Mỹ thay đßi kế hoßch hành quân. Mục tiêu đßt ra là phaßi tiêu dißt tß 3 tßi 5 lß đoàn Hoa Kỳ, giết và làm biß thßng 150 ngàn quân Mỹ, đánh tan tß 5 tßi 7 sß đoàn Viãt Nam Côßng Hoà, giaßi phóng, tßc là chiếm giß lãnh thß với tß 5 trißu tßi 8 trißu dân, chiếm Đông Hà, Quaßng Triß, tấn công Huế, Đà Nẵng và Sài Gòn.

Kế hoßch còn đßng cß duyßt đi duyßt lâßi vào thßng tß, tháng sáu năm 1967. Tôßng Văn Tiến Dũng, tôßng tham mßu trßng, không hài lòng với kế hoßch này. Ông phát bißu rằng càng xem xét càng thấy không ôßn. Kế hoßch này cũng không khác gì kế hoßch trßớc đó, chỉ

Tác Giả: Viãt Long, phóng viên đài RFA
Chúa Nhật, 08 Tháng 11 Năm 2009 14:29

đã t mu c tiêu cao h n thoi. Th c tè chiến trßng cho thấy không thè đßt đßc nhßng mu c tiêu này.

Bã chính triè cũng không bằng lòng vèi kế hoßch trong nghiè quyết. Tài liãu cußa Viãt Nam cho biết bã chính triè thấy không có cách nào đßt đßc chiến thắng quyết đßnh trong năm 1968.

Bã chính triè cho rằng sau hai năm chiến đấu, th c tè cho thấy viãc tiêu dißt troßn mãt đßn viã Mỹ cấp đßi đßi hay tiãu đoàn cũng đß là mãt nhiãm vụ vô cùng khó khăn.

Cái chết củ a Tßng Nguyãn Chí Thanh

Sáng sßm ngày mùng 6 tháng 7 năm 1967, trßc giß xuất phát đß trß vào chiến trßng miền Nam, tßng Nguyãn Chí Thanh biß triãu chßng tìm taßi nhà riêng, đßc đßa ngay vào quân y viãn 108, nhßng đến 9 giß sáng hôm sau thì chết.

Cái chết củ a viã tßng tßnh chißnh chiến trßng miền Nam khiến kế hoßch phaßi thay đßi, và ngßi hßng hái nhßn lãnh quyền chiß huy đß sẵn sàng, đó là tßng Văn Tiến Dũng.

Tßng Dũng là cấp đßi trßc tiếp củ a tßng Giáp trong caß chußc năm, làm Tôßng tham mãu trßng dußi quyền tôßng tßnh củ a ông Giáp.

Hai ngßi có nhiãu khác bißt. Ông Giáp là ngßi trí thèc, xuất thân tß gia đßnh quan laßi, trong khi ông Dũng thuãc gia đßnh nông dân, trình đã văn hoá củ a quá bßc tiãu hoßc. Tßng Dũng có tham voßng thay thế tßng Giáp, và âm thâm thßc hiãn điều đó đß nhiãu năm.

Trong cußc phãng vấn dành cho mãt tß báo Viãt Nam năm 2004, ông Dũng cho biết lúc tßng Thanh chết ông đß tìm gßp riêng Tôßng Bí thß Lê Dußn, đề nghiè thay đßi kế hoßch quân sß cho miền Nam. Nhß vãy là ông Dũng đß qua mßt và hành đãng qua đßu ông Giáp, vèi ngßi thích hßp nhất cho viãc đó là ông Lê Dußn.

Sau khi nghe ông Dũng trình bày, ông Dußn bất ngờ phát biểu u, vãy thì taßi sao mình không đãy thãng kể hoaßch lên giai đoßaßn tãng công kích tãng nãi dãy?

Ý kiến này đi nguãc vãi chiß thiß theo tình thần nghiß quyết 13, đốt giai đoßaßn, nhaãy qua hãn mußc tiêu đánh thißt hạßi nãng quân Mỹ và đánh tan quân miền Nam, tiến ngay tới tãng công kích tãng nãi dãy. Nhãng tãng Dũng lâßp tãc đồng ý, và ông Lê Dußn soßaßn ngay chiß thiß quân uyß Trung ãng đềß trình ý kiến này cho bãch chính trị.

Ý kiến này cũng đề nghị tãng Dũng thay tãng Giáp trong chức vụ bí thß quân uyß Trung ãng.